

Länsstyrelsen Dalarna
Kulturmiljöenheten
791 84 Falun

Rapport

Arkeologisk förundersökning i Romme, raä 415 i Stora Tuna socken, Borlänge kommun

Inför dragningen av fjärrvärme vid sidan av Tunavägen i Romme industriområde, Stora Tuna socken, Borlänge kommun, Dalarnas län i enlighet med Länsstyrelsen Dalarnas kravspecifikation och beslut, dnr 431-9254-09 utfördes en förundersökning av området (se figur 1). Förundersökningen utfördes 12/10 2009.

Syfte

Frågor som sattes upp inför undersökningen är bytomtens: storlek, ålder, komplexitet och bevarandegrad. Dock med tillägget att ett så smalt och begränsat schakt endast kan ge vissa indikationer och inte några direkta svar. Utöver detta specificerar även länsstyrelsen att undersökningen skall ge ett fullgott underlag för bedömningen av fornlämningens kunskapspotential inför ett eventuellt beslut om särskild undersökning.

Metod

Ett schakt drogs i det område där fjärrvärmen skall gå fram. Ytan schaktades skiktvis ned. Därefter finrensades sektion och schaktbotten för att kunna notera lager och eventuella anläggningar. Dokumentationen består av planritning, foto i digitalt format samt en skriftlig beskrivning.

Kunskapsläge

Den planerade exploateringen berör fornlämning 415 i Stora Tuna socken, en bytomt av medeltida ursprung. Den beräknas vara ca 90x60 m, men är enbart avgränsad utifrån en 1600-talskarta.

Undersökning

Ett 65 meter långt och 1,5 meter brett schakt drogs efter den del av den tänkta fjärrvärmedragningen som skulle beröra raä 415 (se figur 2). Vid

schaktövervakningen visade det sig att hela schaktet för fjärvärmedragningen kommer att gå i gamla schakt för el och tele. Undersökningsområdet schaktades ner till varningstejpen för dessa för att sedan avbrytas.

Resultat

Då den del av den medeltida bytomten nr 415 som berördes av undersökningen redan var störd av tidigare kabeldragningar kunde endast spår efter ett kulturlager ses i de omrörda massorna. Dessa spår efter kulturlager var i form av sot, kol, korroderat järn och rödgods. Utbredningen av dessa omrörda kulturlager stämmer med fornlämningens tidigare kända utbredning.

Tolkning

Då kulturlagren från den medeltida bytomten var störda av tidigare markarbeten så utgick de målsättningar som satts upp för undersökningen och endast en mindre kontroll utfördes för att få en uppfattning om utbredningen. Eftersom fornlämning i detta område var förstörd av de tidigare arbetena och inte längre har någon vetenskaplig potential anser Dalarnas museum att inga vidare arkeologiska åtgärder behövs vid dessa markarbeten.

Sammanfattning

Inför fjärvärmedragningen vid sidan av Tunavägen, Stora Tuna socken, Borlänge kommun, Dalarnas län utfördes en förundersökning i form av ett 65x1,5 meter stort schakt längs dragningens sträckning. Anledningen till undersökningen var att fornlämningen nr 415, en medeltida bytomt skulle beröras av markarbetena. Schaktövervakningen visade att tidigare schaktdragningar redan gjorts i hela sträckningens längd varvid endast omrörda lager kunde ses. I de omrörda lagren kunde spår efter kulturlager ses i form av sot, kol, korroderat järn och rödgods. Utsträckningen av dessa indikationer stämmer med den tidigare tänkta utbredningen av bytomten i öst-västlig riktning. Detta får dock tas med försiktighet då det rör sig om omflyttade massor.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-9254-09
Länsstyrelsens beslutsdatum:	2009-09-25
Ekonomiskt kartblad:	135 16
Socken:	Stora Tuna
Fornlämningar, raä nr:	415
Koordinater, SV (RT 90, 2,5gon V):	X 6703129 Y 1482763
Uppdragsgivare:	AB Borlänge Energi
Schaktlängd, meter:	65 meter
Tidsåtgång fält:	5 h
DM projektnummer:	1441
DM diarienummer:	140/09
Arkeologisk personal:	Karl-Fredrik Lindberg
Fältansvarig:	Karl-Fredrik Lindberg
Projektansvarig:	Eva Carlsson

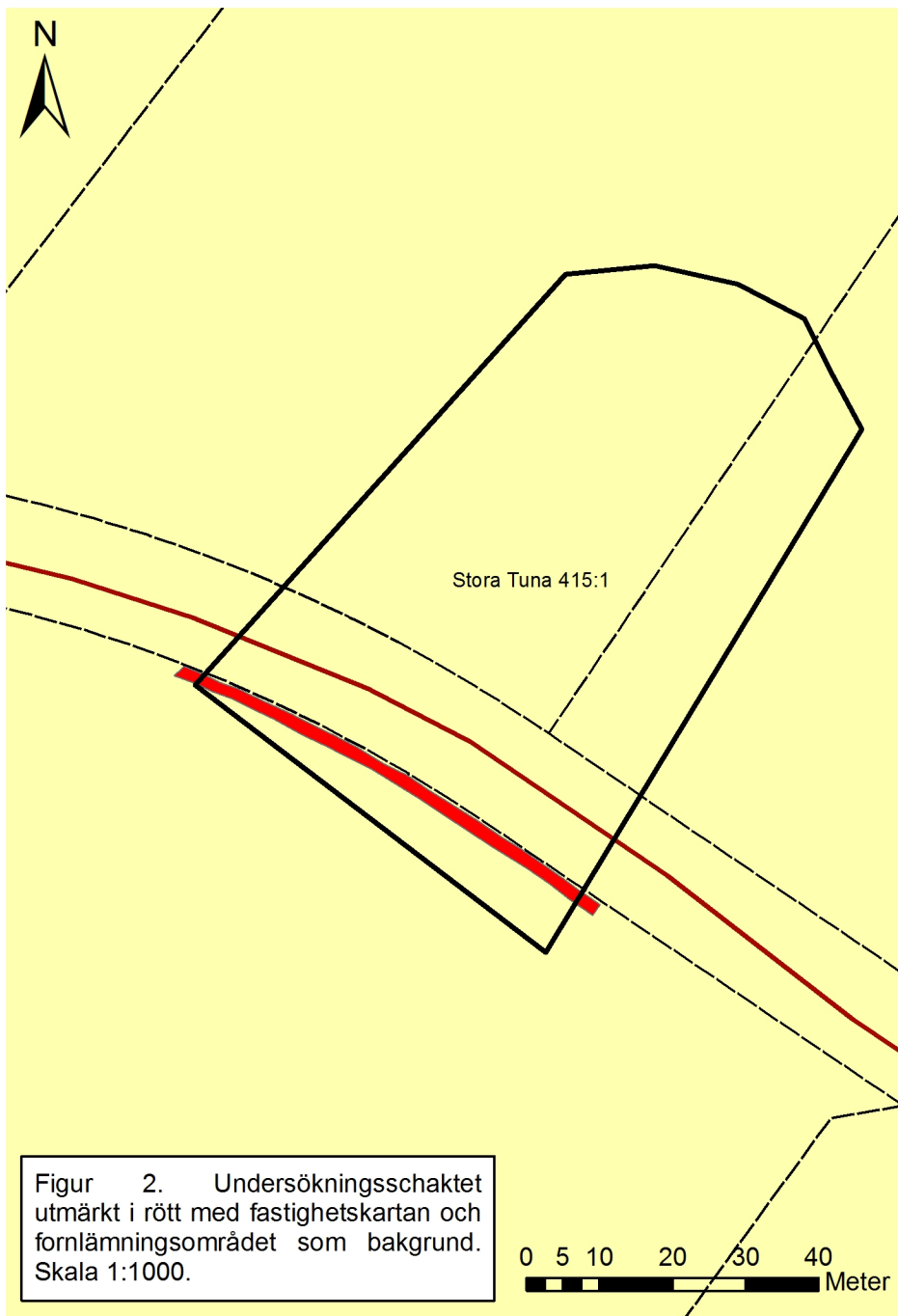
Dokumentationsmaterial förvaras på Dalarnas museum. Inga fynd tillvaratogs.

För Dalarnas museum

Karl-Fredrik Lindberg

Kopia f.k: Riksantikvarieämbetet, Box 1114, 621 22 Visby
AB Borlänge Energi, Box 834, 781 28 Borlänge

Figur 2. Undersökningsschaktet utmärkt i rött med fastighetskartan och fornlämningsområdet som bakgrund. Skala 1:1000.

0 5 10 20 30 40
Meter